

LA
STRADA
Moldova

RAPORT ANUAL

Email: [office@lastrada.md]

Website: [lastrada.md]

Tel.: [+373 022 234 906]

Chişinău, MD 2012, C.P. 259

SUMAR

Cuvânt înainte	3
Domeniul 1: Trafic de ființe umane (TFU)	4
Date statistice cheie	5
Domeniul 2: Violența împotriva femeilor și violența în familie	6
Dezvoltarea capacităților profesioniștilor în abordarea cazurilor de violență împotriva femeilor	9
Îmbunătățirea răspunsului guvernului la VD și VS (Convenția de la Istanbul)	12
Sprijinul experților pentru îmbunătățirea cadrului legal avansat, mecanism de implementare pe domeniul VS	14
Campania „Denim day 2021”	15
Date statistice cheie	16
Domeniul 3: Abuzul și exploatarea sexuală a copilului în mediul online	17
Parteneriat cu profesorii	18
Parteneriat cu părinții	21
Parteneriat cu autoritățile	23
Inițiative comune	23
Campania „SID 2021”	26
Date statistice cheie	27
Lecții învățate și concluzii	28
Acronime	29

STIMATE CITITOR,

Suntem o organizație neguvernamentală și activăm în domeniul drepturilor omului. Depunem toate eforturile pentru a sprijini și ajuta femeile și copiii afectați de violență. Timp de 20 de ani colaborăm cu Guvernul, organizațiile societății civile, cu instituțiile din sistemul de justiție, specialiști în sănătate și protecție socială, cu mass-media și cu mediul academic.

2021 - începutul unui nou ciclu de dezvoltare

Ne-am angajat să promovăm și să apărăm drepturile femeilor, care au devenit victime ale traficului de ființe umane, violenței în familie și violenței sexuale, să ajutăm copiii care au suferit de pe urma abuzului și exploatării sexuale online. Activitatea noastră se încadrează în două programe principale:

- **Programul Femei** (care se focusează pe acțiuni de prevenire a traficului de persoane și pe contracararea violenței împotriva femeilor, inclusiv violența în familie).
- **Programul Copii** (care se axează pe combaterea exploatării și abuzului sexual online a copiilor).

Ne-am confruntat cu mai multe provocări de-a lungul anilor, 2020 a fost un punct de cotitură pentru Centrul Internațional „La Strada”, Moldova, deoarece a trebuit să finalizăm planul strategic și să învățăm lecțiile, iar 2021 a dat start unui nou ciclu de dezvoltare. Într-un context fără precedent, a trebuit să ne adaptăm rapid la realitatea unei pandemii globale în plină expansiune, să observăm și să corespundem schimbărilor dictate de aceasta (în special în domeniul violenței domestice și al siguranței online a copiilor, dar nu numai), rămânând, în același timp, consecvenți și dedicați standardelor obișnuite de activitate, în pofida tuturor provocărilor.

Astfel, acest raport anual arată cum am gestionat aceste provocări.

DOMENIUL 1: TRAFIC DE FIINȚE UMANE

Principalul obiectiv pe care am continuat să-l urmărim în acest an a fost **reducerea vulnerabilității persoanelor expuse riscului continuu de a deveni victime ale traficului de ființe umane (TFU)**.

În acest context, în 2021 ne-am concentrat eforturile pe trei direcții specifice, după cum urmează:

- Am oferit suport de expertiză continuu Direcției coordonare în domeniul drepturilor omului și dialog social, îndeplinind rolul de Coordonator Național Antitrafic.
- Am susținut și am făcut lobby, în mod constant, pe subiecte importante legate de misiunea noastră (mai multe informații urmează a fi furnizate în continuare).
- Nu în ultimul rând, am continuat să oferim comunității antitrafic și societății suport informațional și instrumente utile pentru prevenirea și combaterea TFU; am oferit consiliere individuală la Linia Fierbinte Antitrafic și pe platforma online pentru migranți www.migratiesigura.md.

Printre **cele mai relevante realizări** în domeniul TFU pe care le-am înregistrat în 2021, menționăm:

- Aportul experților „La Strada” oferit la elaborarea Raportului național de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anul 2020 (raport național);
- Contribuția „La Strada” la elaborarea Planului de acțiuni pentru anii 2021-2022 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane. Majoritatea recomandărilor „La Strada” sunt reflectate în Planul național de acțiuni antitrafic;
- Asistența „La Strada” în procesul de depunere a chestionarului GRETA pentru organizațiile societății civile, privind TFU în mediul online și facilitat de tehnologii informaționale. „La Strada” a contribuit cu informații referitoare la impactul tehnologiilor informaționale asupra TFU, dar și utilizarea acestora pentru combaterea TFU bazându-și expertiza pe activitatea în domeniu a organizației;
- Contribuția scrisă oferită la elaborarea proiectului Raportului național în contextul celui de-al treilea ciclu al Evaluării periodice universale, care se referă la politicile naționale în domeniul AT;

[1] <http://www.antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&idc=30&id=1362&t=/Rapoarte/Nationale/Raport-national-de-realizare-a-politicii-de-prevenire-si-combatere-a-trafficului-de-fiinte-umane-pentru-anul-2020>

Înainte să accepți o ofertă de muncă peste hotare, informează-te!

Sună la Linia Fierbinte pentru migrație sigură și anti-trafic
0 800 77777 sau scrie-ne pe migratiesigura.md.

migratiesigura.md

- Contribuția oferită în cadrul Grupului de lucru creat de Procuratura Generală și OIM cu privire la îmbunătățirea răspunsului justiției penale la TFU în Moldova. La Strada a oferit comentarii la Ghidul Practic pentru Investigarea infracțiunilor de trafic de ființe umane;
- Contribuții la raportul TiP și la Raportul privind cele mai grave forme de muncă a copiilor elaborat de Departamentul S.U.A[2]. „La Strada” a participat la webinare organizate de Direcția de Coordonare în domeniul Drepturilor Omului și Dialog Social pentru a discuta principalele constatări, recomandări și acțiuni necesare;
- De asemenea, „La Strada” a oferit Guvernului sprijin și expertiză tematică (în calitate de autor principal) pentru elaborarea unui document complex de politică, și anume - Mecanismul național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor[3].
- Consilieri individuale, sprijin prin informare și direcționare către serviciile relevante sunt oferite prin intermediul Liniei Fierbinți Antitrafic - 0 800 77777 și al centrului de resurse digitale pentru migranți, www.migratiesigura.md

În 2021, „La Strada” a continuat campania de conștientizare, inițiată în 2020, axată pe migrația sigură și amenințările TFU privind exploatarea prin muncă.

DATE STATISTICE CHEIE

16 548

de apeluri înregistrate la Linia Fierbinte pentru migrație sigură și antitrafic (0 800 77777)

17 905

de vizitatori pe migratiesigura.md;

51

de apeluri SOS (34 de cazuri care implică 151 de persoane) primite de consilierii Liniei fierbinți;

500 000

de vizionări ale bannerelor, încurajând potențialii beneficiari, victime ale traficanților, să sune la Linia Fierbinte antitrafic

[2] <https://www.dol.gov/agencies/ilab/resources/reports/child-labor/findings>

[3] https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/proiectul_321_0.pdf

DOMENIUL 2: VIOLENȚA ÎMPOTRIVA FEMEILOR ȘI VIOLENȚA ÎN FAMILIE

În 2021, violența domestică a rămas un fenomen pe larg răspândit în Moldova. Victimele violenței sunt adesea revictimizate de sistemul care ar trebui să le ofere protecție. Astfel, deși lucrăm concomitent în diferite direcții, și în acest an **accentul principal a fost păstrat pe dezvoltarea capacităților profesioniștilor de a aborda cazurile de violență împotriva femeilor.**

În 2021, violența domestică a rămas un fenomen pe larg răspândit în Moldova. Trei din patru femei încă mai consideră că violența împotriva femeilor este un fenomen comun, motiv pentru care rata de raportare a violenței este scăzută. La fel, există și o serie de obstacole în calea accesului femeilor la justiție și la servicii de asistență și protecție, inclusiv lipsa încrederii în autorități, precum și lipsa de sprijin practic pe termen mediu și/sau lung. Violul conjugal este încă subraportat, deoarece 50% dintre femei consideră că întreținerea de acte sexuale în timpul căsătoriei este o obligație conjugală, indiferent de circumstanțe. Pe de altă parte, mass-media a continuat să perpetueze fenomenul, manifestând un interes crescut, în primul rând pentru detaliile șocante ale cazurilor de violență împotriva femeilor.

Victimele violenței sunt adesea revictimizate de sistemul care ar trebui să le ofere protecție. Astfel, deși lucrăm concomitent în diferite direcții, accentul principal a fost păstrat pe dezvoltarea capacităților profesioniștilor de a aborda cazurile de violență împotriva femeilor. Identificarea bunelor practici și a provocărilor în răspunsul organelor de drept la cazurile de violență domestică, s-a întâmplat să fie principala provocare. „La Strada” a organizat o serie de instruirii și ateliere de schimb de experiență pentru ofițeri de urmărire penală, procurori, medici, experți în medicină legală, asistenți sociali și psihologi, dar nu numai, ajustându-și mereu planurile, uneori acestea desfășurându-se online, alteleori față în față, de fiecare dată când restricțiile impuse au fost eliminate, deoarece experiența anterioară a arătat că eficiența lor este mai mare.

Puține victime ale infracțiunilor sexuale se plâng de abuzul sexual la care au fost supuse. Reticența victimelor e cauzată de stereotipurile de gen existente, dar și pentru că accesibilitatea la servicii adecvate de protecție și sprijin pentru toate femeile afectate de VD și VS întâmpină încă deficiențe sistemice. Un pas important a fost, totuși, întreprins de Republica Moldova odată cu adoptarea de către Parlament a

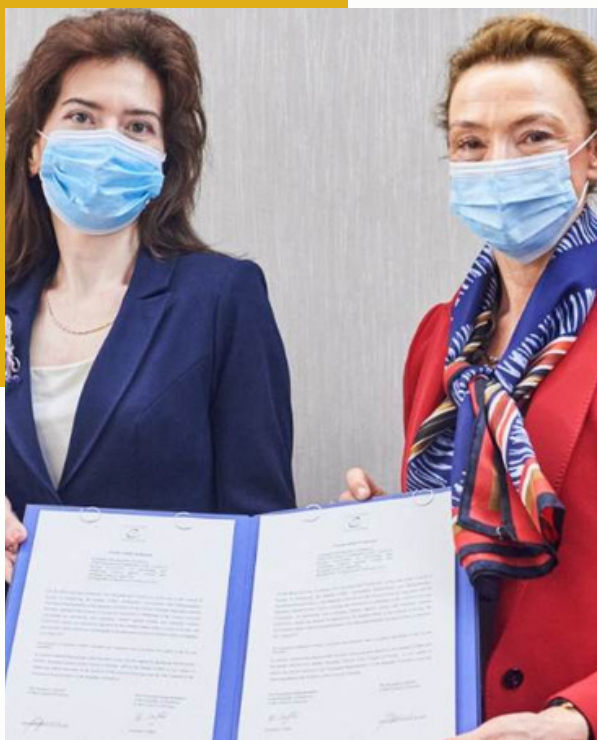

Photo source: www.coe.int

Republica Moldova a devenit al 35-lea stat membru al Consiliului European, care a ratificat „Convenția de la Istanbul”.

Legii nr. 144 din 14.10.2021 privind ratificarea Convenției Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice[4]. Astfel, Republica Moldova a devenit al 35-lea stat membru al Consiliului European, care a ratificat acest document, cunoscut și sub denumirea de „Convenția de la Istanbul”.

Documentul are 81 de articole cu prevederi prin care statele părți se angajează să asigure prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, protecția victimelor, urmărirea penală a infractorilor și adoptarea de politici integrate. În urma ratificării Convenției de la Istanbul, autoritățile au întreprins mai multe măsuri la nivel național, pentru a transpune normele internaționale relevante.

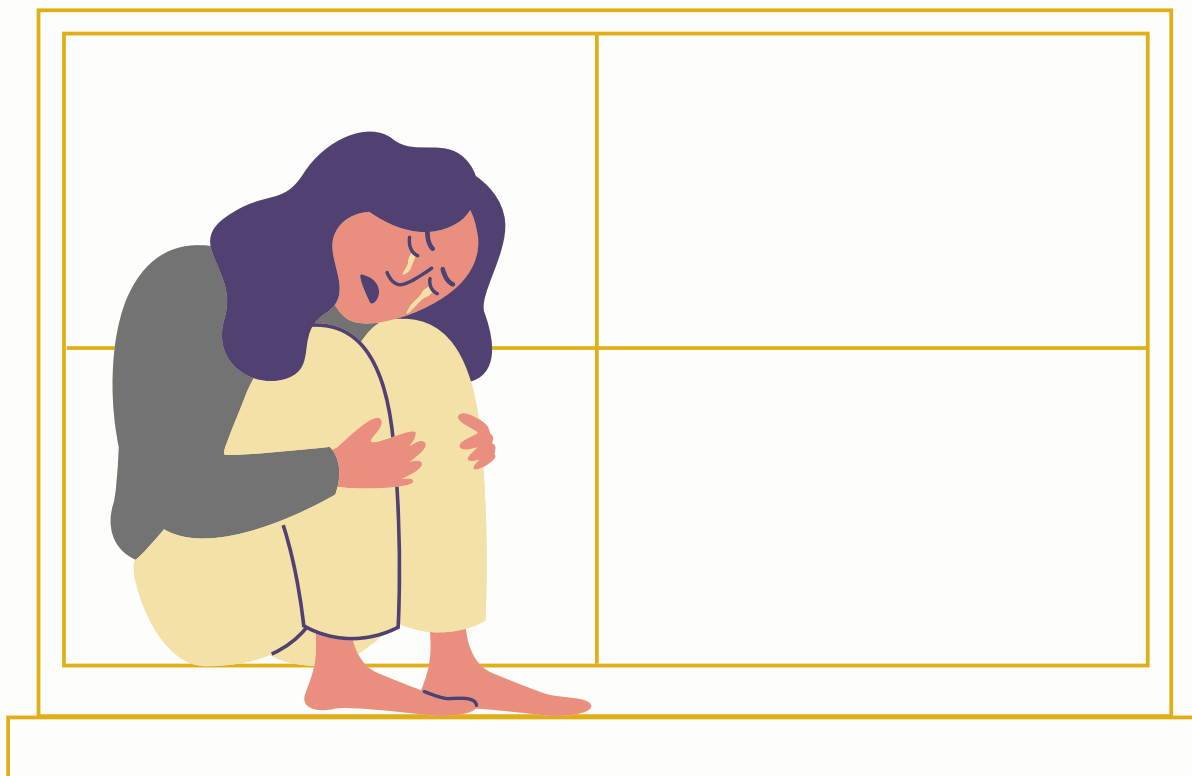
Astfel, la 30 noiembrie 2021, Ministerul Justiției a reluat procesul de elaborare a Legii pentru modificarea unor acte normative (asigurarea drepturilor victimelor în cazul infracțiunilor privind viața sexuală)[5]. De menționat că proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative pe partea ce ține de asigurarea drepturilor victimelor în cazul infracțiunilor legate de viața sexuală nu este o noutate. Or, un proiect similar a fost înregistrat în Parlament cu nr. 479 din 30.11.2020. Din cauza neadoptării legii în termen de un an de la prezentarea inițiativei de modificare, propunerea a fost declarată nulă.

Prin ratificarea Convenției, autoritățile Republicii Moldova s-au angajat să pedepsească violența împotriva femeilor în condițiile legii, să aloce resurse pentru asigurarea funcționării centrelor de criză pentru victimele violenței, linii telefonice de urgență 24/7, adăposturi pentru victimele violenței, servicii de consiliere psihologică și juridică, precum și să ia alte măsuri în acest sens.

[4] <https://rm.coe.int/168046253e>

[5] <https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/205.pdf>

Activitățile menționate au avut loc în vederea implementării standardelor internaționale:

- Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzurilor sexuale (Convenția de la Lanzarote), ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 263/2011;
- Statutul Curții Penale Internaționale, ratificat prin Legea nr. 212 din 09.09.2010, care a stat la baza Legii nr. 64 din 04.04.2013 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova;
- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul) ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 144 din 14.10.2021;
- Adaptarea normelor legislative la realitățile sociale, precum și acordarea protecției maxime vieții și inviolabilității sexuale.

La data de 10.11.2021 a fost aprobat Planul național de acțiuni în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2021-2022[6]. Obiectivele generale ale noului Plan de acțiuni se bazează pe cei patru piloni ai Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice: prevenire; protecție; urmărire penală; politici coordonate[7].

[6] <https://social.gov.md/comunicare/comunicate/a-fost-aprobat-planul-national-de-actiuni-in-domeniul-prevenirii-si-combaterii-violentei-fata-de-femei-si-a-violentei-in-familie-pentru-anii-2021-2022/>

[7] <https://rm.coe.int/prems-054421-rom-brochure-4ps-of-the-istanbul-convention/1680a33d53>

La data de 03.01.2021 a fost aprobată Legea nr. 85 din 11.06.2020 pentru modificarea unor acte normative, prin care se stabilește monitorizarea electronică a agresorilor familiari imediat după emiterea ordinului de protecție a victimei violenței în familie. Modificările permit victimei, precum și membrilor familiei să fie monitorizați printr-un sistem electronic de supraveghere (cum ar fi un mic telefon GSM), dar doar dacă își exprimă consimțământul în scris.

Dezvoltarea capacităților profesioniștilor în abordarea cazurilor de violență împotriva femeilor

În perioada raportată, în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului eficient al organelor de drept la cazurile de violență în familie în contextul urgențelor de sănătate publică”, finanțat de Fundația SOROS Moldova, prima activitate a fost evaluarea răspunsului sistemic al organelor de drept la cazurile de violență domestică în contextul crizei COVID-19 din Republica Moldova, prin identificarea practicilor bune și rele.

În acest sens, au fost analizate apelurile primite de consilierii Telefonului de Încredere pentru Femei și Fete al Centrului Internațional „La Strada” 0 8008 8008, în perioada stării de urgență, care au arătat că polițiștii au acționat în mod omogen, uneori în detrimentul victimei violenței domestice. Tocmai ținând cont de aceste realități, a fost elaborat studiul aprofundat „Răspunsul organelor de drept la cazurile de violență în familie în contextul crizei COVID-19 în Republica Moldova”[8], care a avut drept scop generarea unui set de recomandări practice privind intervenția poliției în situații de criză prin uniformizarea practicii de răspuns la cazurile de violență în familie a organelor de drept. În același context, consultarea organizațiilor specializate în acordarea asistenței juridice victimelor violenței în familie, dar și analiza conținutului apelurilor recepționate la Telefonul de Încredere, vine să afirme sau infirme realitățile oferite de colaboratorii poliției.

Pentru a contribui la dezvoltarea capacităților profesioniștilor de a aborda în mod eficient cazurile de violență împotriva femeilor, violență domestică și violență sexuală, a fost propusă o abordare metodologică. În acest sens, La Strada a organizat un șir de instruirii și ateliere de schimb de experiență, printre care:

- Cursul de formare special conceput (16 ore) privind investigarea și judecarea infracțiunilor privind viața sexuală[9] (dezvoltat și pilotat în perioada anterioară de raportare), acum instituționalizat în cadrul Institutului Național al Justiției (INJ).
- Instruirea polițiștilor din prima linie și a experților în medicină legală privind

[8] https://lastrada.md/pic/uploaded/Studiu_Raspuns_org_drept_RO.pdf

[9] <https://www.inj.md/plan-calendaristic-modular-de-formare-continuu%C4%83-semestrul-i-%C3%AEn-anul-2020-compilat>

răspunsul la VS. Pe parcursul anului 2021, „La Strada” a organizat trei ateliere de schimb de experiență privind intervenția Poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență domestică în situații de urgență.

Scopul atelierelor a fost de a identifica bunele practici și provocările în răspunsul forțelor de ordine la cazurile de violență domestică pe timp de pandemie. Evenimentele au urmărit să susțină aplicarea uniformă a instrucțiunii metodice de intervenție a poliției în prevenirea și combaterea violenței domestice în timpul pandemiei și să promoveze un răspuns al poliției axat pe nevoile victimelor în cazurile de violență în familie.

Au fost discutate următoarele subiecte:

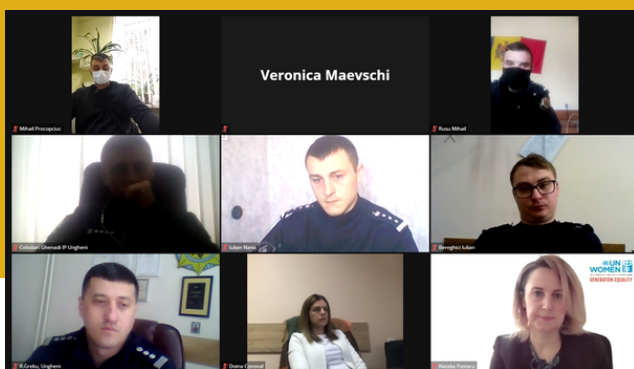
- Adaptarea Instrucțiunii metodice privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie;
- Supravegherea mecanismelor de protecție (Ordinul de restricție de urgență și Ordonanța de protecție) și asigurarea măsurilor de prevenire a cazurilor de violență în familie în stare de urgență în sănătate;
- Lecții învățate și schimb de bune practici;
- Intervenția poliției în cazurile de violență domestică în perioada pandemiei – provocări și soluții identificate.

În aprilie au fost organizate două ateliere[10] de consolidare a capacităților: în perioada 20 - 21 aprilie, instruirea online „Investigarea infracțiunilor sexuale și organizarea răspunsului coordonat în cazurile de violență sexuală” și în perioada 22-23 aprilie instruirea online „Răspunsul sistemelor de sănătate și cel social la cazurile de violență sexuală”.

Prima instruire a fost organizată pentru reprezentanții organelor de drept din raioanele Cahul și Ungheni (ofițeri de urmărire penală, reprezentanți ai inspectoratelor de poliție, procurori). La evenimentul de două zile au participat 17 persoane (4 femei și 13 bărbați). Scopul atelierului a fost de a instrui reprezentanții organelor de drept și de a dezvolta abilități de investigare eficientă a cazurilor de violență sexuală și pentru a asigura un răspuns prompt, orientat către traume, dar și pentru a promova un răspuns multidisciplinar la cazurile de infracțiuni sexuale și a încuraja coordonarea eforturilor tuturor specialiștilor implicați.

Următoarea etapă a programului de consolidare a capacităților a fost promovarea răspunsului multidisciplinar și coordonat la cazurile de violență sexuală, pentru specialiștii din raioanele Cahul și Ungheni.

[10] <https://lastrada.md/rom/articole/instruiri-pentru-organizarea-raspunsului-coordonat-in-cazurile-de-violenta-sexuala-259>

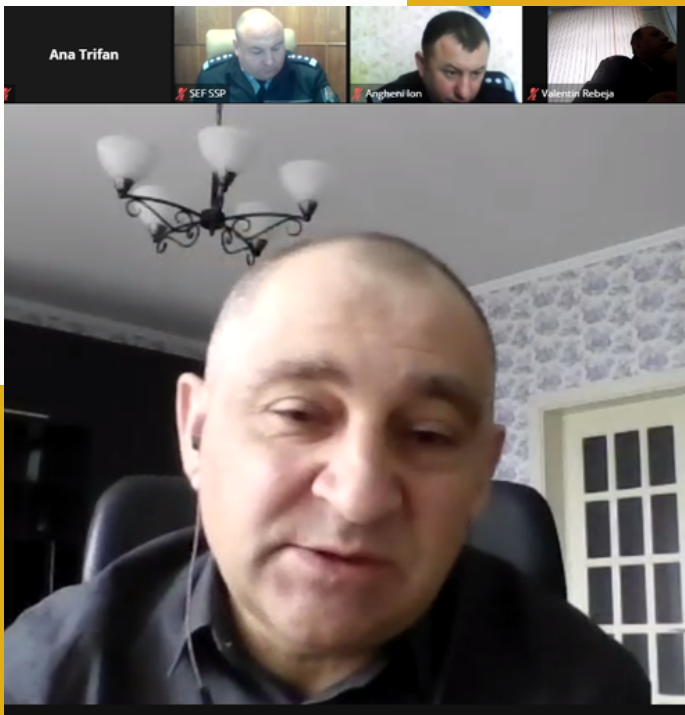

În luna mai au fost organizate **două evenimente separate** pentru participanții la primele instruirii:

- Pe 26 mai, pentru profesioniștii din Cahul a fost organizat un atelier online de o zi **„Răspuns multidisciplinar (coordonat) la cazurile de violență sexuală din raionul Cahul”**[11]. La eveniment au participat 19 persoane (11 femei și 8 bărbați), inclusiv ofițeri de urmărire penală, procurori, medici, experți în medicină legală, asistenți sociali și psihologi.
- Pe 27 mai, pentru profesioniștii din Ungheni a fost organizat un atelier online de o zi: **„Răspuns multidisciplinar (coordonat) la cazurile de violență sexuală din raionul Ungheni”**[12]. La eveniment au participat 20 de persoane (11 femei și 9 bărbați), inclusiv ofițeri de urmărire penală, procurori, medici-legiști, și asistenți sociali din Ungheni.

[11] <https://lastrada.md/rom/articole/dezvoltam-raspunsul-multidisciplinar-la-cazurile-de-violenta-sexuala-in-raionul-ca-265>

[12] <https://lastrada.md/rom/articole/dezvoltam-raspunsul-multidisciplinar-la-cazurile-de-violenta-sexuala-in-raionul-ca-265>

Pe baza contribuțiilor participanților, „La Strada” a elaborat un ghid cu recomandări practice de răspuns a organelor de drept la violența domestică în contextul urgențelor de sănătate publică, care a fost tipărit și distribuit în iunie 2021 către 42 de inspectorate de poliție.

Îmbunătățirea răspunsului guvernului la VD și VS (Convenția de la Istanbul)

În urma ratificării Convenției de la Istanbul de către Republica Moldova, la data de 14 octombrie 2021, reprezentanții „La Strada” au fost delegați ca membri ai Grupurilor de Lucru create de Ministerul Muncii și Protecției Sociale cu scopul de a evalua rezultatele și a determina acțiunile necesare pentru asigurarea punerii în aplicare a prevederilor Convenției de la Istanbul. Reprezentanții „La Strada” sunt incluși în toate cele patru grupuri de coordonare create de Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale: politici integrate, prevenire, protecție și pedepsire.

Reprezentantul „La Strada” a participat la patru ședințe ale Consiliului Coordonator Interministerial în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, organizate în 2021. De asemenea, „La Strada” a contribuit la cartografierea activităților desfășurate de părțile interesate la nivel național pentru a asigura implementarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul). Cartografierea activităților a fost realizată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ca un prim pas în urma ratificării Convenției de către Republica Moldova.

Reprezentantul „La Strada” a moderat evenimentul aniversar, organizat de Consiliul Europei în data de 11 mai 2021, cu genericul „Vocile practicienilor care lucrează în

domeniul violenței împotriva femeilor”[13]. Manifestarea a fost organizată cu ocazia împlinirii a 10 ani de la aprobarea Convenției de la Istanbul și a avut ca scop implicarea profesioniștilor din comunitatea anti-violență în discuții cu privire la domeniile cheie, acoperite de Convenție: prevenire; protecție; urmărire penală; politici coordonate pentru combaterea violenței domestice și a violenței împotriva femeilor. Pentru a se asigura că răspunsul național la cazurile de violență sexuală este în conformitate cu Convenția de la Istanbul, „La Strada” a contribuit la conceptualizarea serviciilor specializate la nivel local și raional, menite să răspundă cazurilor de VS în raioanele Cahul și Ungheni. În perioada noiembrie 2020 – ianuarie 2021, „La Strada” a efectuat o analiză aprofundată a practicilor și metodologiei existente, utilizate de furnizorii de servicii, în răspunsul la cazurile de violență sexuală în Cahul și Ungheni. Ca urmare a principalelor constatări și recomandări ale Raportului privind răspunsul sistemic la cazurile de violență sexuală în raioanele Cahul și Ungheni.

Evaluarea aprofundată a practicilor și metodologiilor existente, utilizate de profesioniștii din aceste raioane, a fost elaborat un plan de advocacy. Campania de advocacy a inclus elaborarea unui material video pentru social media: „ Avem nevoie de un răspuns comunitar coordonat la cazurile de violență sexuală”[14] și cele 4 articole/postări dedicate despre necesitatea creării serviciului de specialitate în raioanele Cahul și Ungheni.

Republica Moldova nu are dezvoltat
un răspuns coordonat și comunitar
la cazurile de violență sexuală.

[13] https://www.ipn.md/ro/vocile-practicienilor-despre-un-tratat-de-referinta-privind-prevenirea-7542_1081583.html

[14] <https://www.youtube.com/watch?v=FJAXb8Velog>

Sprijinul experților pentru îmbunătățirea cadrului legal avansat, mecanism de implementare pe domeniul VS

În perioada noiembrie 2020 – ianuarie 2021 a fost efectuată evaluarea aprofundată a practicilor și metodologiei existente, utilizate de furnizorii de servicii în răspunsul la cazurile de SV în raioanele Cahul și Ungheni. A fost folosită metodologia holistică pentru a atinge scopul evaluării.

În primul rând, au fost cercetate cadrul normativ relevant, documentele de politici publice, studiile și publicațiile în domeniul prevenirii și combaterii violenței sexuale. Ulterior, pe baza acestei analize, au fost elaborate linii directoare pentru interviurile aprofundate pentru diferitele categorii de profesioniști, astfel: reprezentanții organelor de drept, factorii de decizie, reprezentanții autorităților publice locale (APL), reprezentanții Direcției asistență socială și protecția familiei (DASPF), serviciile de asistență psihopedagogică, reprezentanții sistemului de sănătate (asistență medical primară și spitalicească), organizațiile neguvernamentale, procurori și judecători din aceste două regiuni.

Pentru atingerea obiectivului a fost efectuată o analiză aprofundată a factorilor de decizie și răspunsul acestora la cazurile de violență sexuală, inclusiv 25 de interviuri aprofundate cu experți din raioanele Cahul și Ungheni, printre care: reprezentanți ai administrației raionale, membri ai Consiliului raional, viceprimari, șefii Inspectoratelor de Poliție (IP) și reprezentanți ai ONG-urilor și ai autorităților locale.

În vederea evaluării răspunsului sistemului de sănătate în cazurile de violență sexuală, au fost analizate și prezentate, din punct de vedere legal, informațiile privind structura Centrului de Medicină Legală (CML), precum și principiile de desfășurare a expertizelor medico-legale a persoanelor, a indicatorilor statistici în raport cu constatările, precum și a constatărilor referitoare la infracțiuni sexuale, emise de CML în perioada 2014-2020, pregătirea inițială și continuă a medicilor legiști, ginecologi și a medicilor de familie. În cadrul studiului au fost intervievați următorii cinci specialiști: medicul legist din cadrul secției de criminalistică Călărași (secția de criminalistică Ungheni nu funcționează temporar, situație determinată de fluctuația naturală a experților legiști (demisie)), șeful Centrului perinatologic al Spitalului raional Ungheni, medicul de familie de la Centrul de Sănătate Ungheni, medicul legist din secția de medicină legală Cahul și șeful Centrului perinatologic al Spitalului raional Cahul. Rapoartele au inclus comentarii, provocări și propuneri enunțate de cei intervievați. Studiul a inclus și analiza a 11 rapoarte și analize criminalistice ale persoanelor, victime ale violenței sexuale, întocmite pe baza ordonanțelor emise de Inspectoratul de Poliție Cahul și Inspectoratul de Poliție Ungheni, în vederea identificării necesității de pregătire a medicilor legiști.

Pentru Analiza practicii judiciare în cazurile de infracțiuni sexuale, în raioanele Cahul și Ungheni s-au utilizat metode de cercetare calitativă, având în vedere timpul și volumul de informații.

Analiza se bazează în principal pe **două căi de cercetare:**

a) **interviuri cu procurori și judecători** din raioanele Cahul și Ungheni și

b) **analiza documentelor** făcute publice pe portalul instanțelor și aflate în posesia autorilor, a căror activitate profesională este direct legată de tema de cercetare.

Campania „Denim day 2021”

Și în 2021, ca de obicei, „Denim day” a devenit pentru „La Strada” o oportunitate de advocacy pentru o mai bună protecție a femeilor și fetelor împotriva violenței sexuale. În 2021, echipa „La Strada”, Moldova a ales să marcheze „Denim day” prin a invita comunitatea anti-violență și fiecare cetățean să se alătore promovării educației și unui dialog sănătos cu generația în creștere pentru prevenirea violenței sexuale. Astfel, „Denim day Moldova 2021” a devenit o campanie despre marile schimbări, care pleacă de la oamenii mici.

Inițiativa a fost lansată de „La Strada”, Moldova pe **26 aprilie**, cu trei zile înainte de data oficială, prin publicarea unui album foto tematic reprezentând echipa „La Strada”, împărtășind propriile experiențe de interacțiune cu copii, nepoți, frați, surori, veri, orice copil pentru care suntem „persoană de încredere”, persoana-resursă.

La scurt timp după aceea, inițiativa a fost susținută de reprezentanți ai corpului diplomatic, de reprezentanții oamenilor legii, de Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății și mai multe organizații internaționale, printre care și OIM, dar nu numai.

Niciodată până acum o campanie în contextul „Denim day” nu a avut un impact atât de mare pe rețelele de socializare ca anul acesta.

DATE STATISTICE CHEIE

1956

apeluri la Telefonul de Încredere pentru Femei și Fete al „La Strada” 0 8008 8008, din toate regiunile Moldovei și din străinătate. Cele mai multe apeluri au fost legate de violența domestică. Au fost înregistrate 86 de apeluri privind 36 de cazuri de violență sexuală, majoritatea cazurilor sunt violuri comise de una sau mai multe persoane;

117

avocatul „La Strada” a acordat **asistență juridică profesională** pentru 117 femei, dintre care **56 femei beneficiază de consiliere de specialitate și 61 - servicii juridice profesionale în instanță** (33 cauze penale, 38 cauze civile și un dosar administrativ).

540

de elevi (293 - fete, 247 - băieți, din 18 instituții din Republica Moldova) au fost instruiți pe tema **consimțământului în relațiile sexuale și toleranță zero față de violența sexuală;**

42

de inspectorate de poliție au primit ghidul elaborat de „La Strada” cu recomandări practice de răspuns a organelor de drept la violența domestică în contextul urgențelor de sănătate publică;

Alte câteva cifre cheie, pentru a evidenția eforturile noastre de combatere a violenței împotriva femeilor și a violenței domestice:

- **105 polițiști au participat la atelierele „La Strada”, șefi ai Serviciului de Interacțiune Comunitară a Direcției Securitate Publică din cadrul Inspectoratului de Poliție din toate raioanele Republicii Moldova: regiunile Nord, Sud și Centru ale Moldovei (31 martie, 2 aprilie, 6 aprilie);**
- **56 de femei au beneficiat de consiliere juridică;** 61 de femei afectate de violență domestică și sexuală au primit asistență și reprezentare juridică. Dosarele penale reprezintă 12 cazuri de agresiune sexuală și 21 de cazuri de violență în familie. Cauzele civile reflectă reprezentarea legală în procedurile de divorț, custodia copiilor și pensia alimentară.

Pe parcursul anului 2021, avocatul „La Strada” a lucrat la 33 de dosare penale (21 de violență domestică și 12 de violență sexuală), 38 de dosare civile și un dosar administrativ.

DOMENIUL 3: ABUZUL ȘI EXPLOATAREA SEXUALĂ A COPILULUI ÎN MEDIUL ONLINE

Anul 2021 a fost relativ provocator, când este vorba de prezența online a copiilor (pandemie și învățământ la distanță). De la începutul pandemiei, datele diferitor organizații internaționale arată o creștere a numărului de cazuri de abuz sexual asupra copiilor în perioada de izolare. Prin urmare, pe parcursul anului 2021, **scopul nostru principal a fost promovarea și consolidarea capacității www.siguronline.md, de a ajunge la copii, de a-i încuraja să folosească informațiile de pe platformă și să solicite ajutor pe chat, în caz de necesitate.**

Chiar și în contextul situației pandemice și a învățământului la distanță, efortul depus de echipa „La Strada” în parteneriat cu părinții, profesorii și autoritățile a condus la o creștere remarcabilă a copiilor informați în 2021 privind siguranța online (3 530 copii informați în 2020; 7 611 copii informați în 2021). Activitățile desfășurate, legate direct de misiunea noastră, nu s-au încheiat însă aici.

Parteneriat cu profesorii

Pe parcursul anului 2021, „La Strada” a extins grupul „INTERSECȚIE - comunitatea profesorilor pentru zona sigură online”, adunând și mai mulți profesori motivați pentru a educa comportamente sigure pe Internet în rândul elevilor.

Concurs național pentru profesori

În perioada 9 februarie - 2 martie, profesorii claselor gimnaziale din marea comunitate „INTERSECȚIE - comunitatea profesorilor pentru zona sigură online” au fost invitați să participe împreună cu elevii lor la concursul „Împreună pentru un Internet mai bun”, ediția 2021.

Obiectivul principal al concursului a fost acela de a implica elevii claselor gimnaziale în promovarea Siguranței Online în rândul semenilor și colegilor de școală.

Astfel, la concurs au participat 154 de copii din clasele gimnaziale care au organizat activități privind siguranța online pentru 3 338 de copii din clasele primare și gimnaziale. În ciuda condițiilor de pandemie, în 2021 au fost de aproape trei ori mai mulți copii implicați decât în anul precedent (1 030 de copii implicați în concursul „Împreună pentru un Internet mai bun” în 2020).

Participanții reprezintă 22 de școli diferite din 13 raioane ale țării și municipiul Chișinău.

Instruire online aprofundată privind siguranța copiilor online

În perioada 14 - 16 ianuarie, a fost organizată cea de-a doua parte a instruirilor online pentru profesorii claselor primare „Siguranța online în procesul educațional”.

La a doua parte a instruirii au participat 41 de profesori din clasele primare, reprezentând 41 de școli din 22 de raioane ale țării și municipiile Chișinău și Bălți.

S-au discutat următoarele subiecte:

- Ce este imaginea online?;
- Ce este cyberbullying-ul?;
- Actori în situațiile de violență cibernetică. Impactul cyberbullying-ului asupra copiilor;
- Activități interactive cu copiii despre postările online și riscurile acestora;
- Safer Internet Day - de ce este important să fie marcată? Activități sugerate.

În perioada 28-30 ianuarie, a fost organizată cea de-a doua parte a instruirii online pentru profesorii de gimnaziu „Siguranța online în procesul educațional”.

La a doua parte a instruirii au participat 43 de profesori de clase gimnaziale, reprezentând 43 de școli ale țării din 27 de raioane și municipiul Chișinău și Bălți.

S-au discutat următoarele subiecte:

- Ce este imaginea online și reputația online?;
- Ce este cyberbullying-ul?;
- Actori în situațiile de violență cibernetică.

Impactul cyberbullying-ului asupra copiilor;

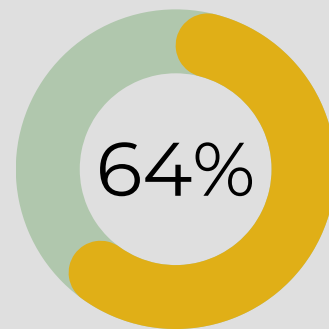
- Grooming-ul; Comunicare periculoasă online;
- Despre comunicarea online cu persoane necunoscute;
- Safer Internet Day - de ce este important să fie marcată?. Activități sugerate.

Obiectivele principale ale ambelor sesiuni de instruire au fost de a abilita profesorii prin oferirea de informații și resurse pentru a desfășura lecții eficiente și prietenoase copiilor despre siguranța online și pentru a-i ghida în adaptarea resurselor informative și didactice în funcție de nevoile copiilor.

Au fost elaborate 10 videoclipuri tematice pentru sesiunile de instruire. De asemenea, au fost utilizate materiale didactice elaborate anterior pentru portalul Siguronline.md, materiale informative și infografice.

Aproape 60 la sută dintre profesorii instruiți în 2020 și ianuarie 2021 (61 de profesori de la clasele gimnaziale și 57 de profesori de la clasele primare) au desfășurat activități offline cu elevii lor. Astfel, peste 1 100 de elevi ai claselor gimnaziale și aproape 1 000 de elevi ai claselor primare au participat la lecții despre siguranța online în perioada ianuarie - martie 2021, cu excepția activităților speciale dedicate cu ocazia Safer Internet Day (7 611 copii informați).

La sfârșitul anului școlar, peste 64 la sută dintre profesorii instruiți au raportat lecții de siguranță online pe parcursul întregului an școlar (3 630 de copii informați).

dintre profesorii instruiți au raportat despre faptul că au organizat lecții de siguranță online pe tot parcursul anului școlar (3630 copii informați), cu excepția activităților speciale dedicate cu ocazia Zilei Safer Internet (7611 copii informați).

În perioada aprilie – mai, 37 de profesori din clasele primare și gimnaziale, majoritatea formați în ianuarie 2021, au organizat și întâlniri cu părinții pe tema siguranței online. Discuțiile au avut loc în baza materialului didactic, oferit profesorilor de către „La Strada” pentru ședințele cu părinții[15].

Astfel, aproape 600 de părinți au fost implicați în diferite activități organizate de profesori la școală.

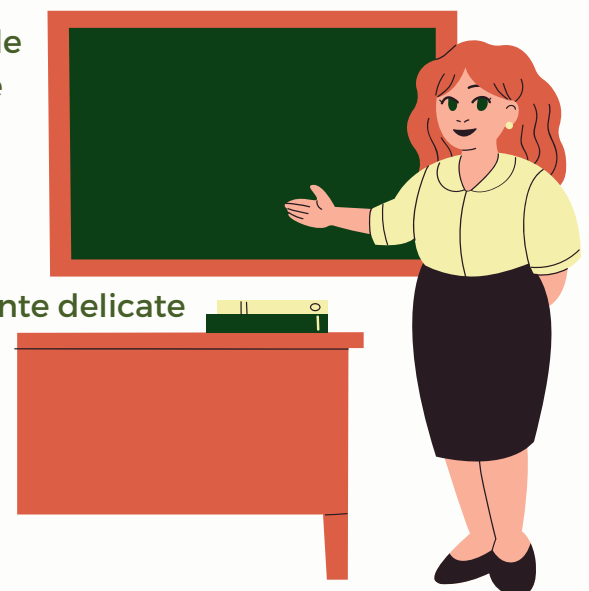
Ateliere și alte evenimente

În data de 24 martie, a fost organizat un workshop pentru profesorii claselor primare[16], participanții la instruirii online în perioada august 2020 – ianuarie 2021.

La eveniment au fost prezenți 17 profesori din 17 școli din 13 localități ale țării. În cadrul acestuia au fost purtate discuții despre principalele criterii ale temelor selectate în lucrul cu copiii, observații despre schimbări pozitive în comportamentul și atitudinile copiilor, precum și despre unele dificultăți întâmpinate. Evenimentul a avut un format online și a durat mai bine de trei ore.

Pe 24 aprilie a fost organizat un atelier de discuții și schimb de bune practici cu profesorii de gimnaziu[17]. La atelier au participat 35 de profesori din 35 de școli din diferite regiuni ale țării. Scopul evenimentului a fost de a discuta provocările și de a împărtăși experiențele din timpul activităților despre siguranța online. Participanții au făcut referire la activitățile organizate de la începutul celui de-al doilea semestru și la săptămânile dedicate Zilei siguranței pe Internet (Safer Internet Day).

La ambele activități, profesorii au vorbit despre unele dificultăți care îi împiedică să organizeze mai multe lecții despre siguranța online: lipsa de timp și ore dedicate în curriculum, învățarea la distanță, lipsa implicării părinților. Participanții au recunoscut că s-au confruntat cu multe provocări legate de întrebările elevilor, făcând referire și la unele momente delicate care urmează a fi discutate în timpul lecției. De asemenea, au fost relatate multe practice bune: activități cu colegii din școală, câteva discuții cu părinții, concursuri școlare locale, motivarea multor elevi de a se interesa de tema siguranței online.

[15] https://siguronline.md/files/resources/38/Scenariu_sedinta2.pdf

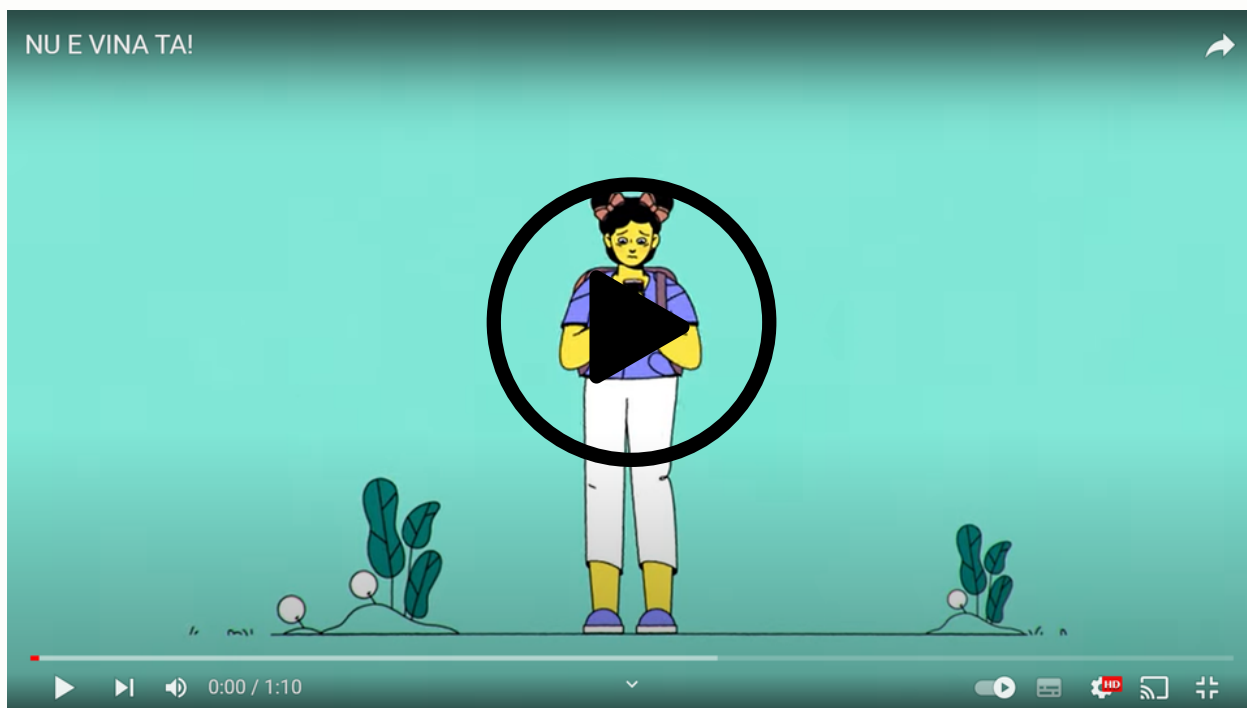
[16] <https://www.facebook.com/groups/263462624343218/posts/734556727233803/>

[17] <https://www.facebook.com/groups/263462624343218/posts/751583942197748>

La finalul ambelor ateliere, participanții au fost provocați să realizeze, până la începutul lunii mai, activități cu părinții, folosind resursele didactice elaborate în acest scop.

Parteneriat cu părinții

În anii precedenți, „La Strada” a fost în permanent contact cu părinții prin intermediul a două categorii de evenimente: seminare informative și discuții informale. În perioada raportată, din cauza situației pandemice, toate activitățile offline au fost

anulate și transferate în spațiul online. Astfel, au fost dezvoltate două scenarii de prezentare în limba română și rusă, pentru întâlniri online cu părinții copiilor de școală primară și gimnazială.

Ca de obicei, părinții participă reactiv la evenimentele organizate pe platformele de social media sau se conectează la întâlnirile online organizate de profesori. În perioada raportată, a fost organizată o întâlnire online, în limba rusă, cu părinții copiilor de școală primară, la solicitarea directorului adjunct pentru învățământ la Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” din Chișinău[18].

Evenimentul a adunat peste 100 de părinți care au urmărit transmisiunea LIVE, 153 de aprecieri/reacții, 77 de comentarii și un total de 678 de vizualizări ale înregistrării evenimentului.

[18] <https://www.facebook.com/tatiana.sergheevna.lexxy/videos/1396119597398806>

Scopul principal al activităților cu părinții rămâne același ca în anii precedenți: abordarea preocupărilor părinților și schimbarea atitudinilor cu privire la siguranța online și comportamentul riscant al copiilor. Informațiile oferite părinților sunt ajustate în funcție de vârsta copiilor lor.

Pe 26 februarie, America House Bălți a organizat un eveniment online pentru părinți și toți adulții interesați de tema siguranței online. Specialistul „La Strada” a fost invitat la eveniment pentru a vorbi despre siguranța copiilor online.

Scopul evenimentului a fost de a informa părinții despre unde să caute răspunsuri la întrebările pe care le au și de a-i încuraja să testeze resurse care i-ar putea ajuta. De asemenea, pentru a le aduce la cunoștință despre serviciul siguronline.md ca serviciu de consiliere și mecanism de raportare a situațiilor neplăcute online sau cazurilor de abuz. Peste 50 de persoane au participat la acest eveniment online.

Pe 11, 18, 22 și 25 februarie au avut loc patru webinare în contextul campaniei Safer Internet Day 2021, cu sloganul „Împreună pentru un internet mai bun”, cu sprijinul Consiliului Europei și în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării (MEC).

Scopul discuțiilor online cu părinții a fost de a-i sensibiliza pe aceștia cu privire la riscul abuzului sexual online și de a oferi recomandări de prevenire și intervenție, atunci când observă primele semne că copilul lor este în pericol.

Resurse și materiale noi

În perioada raportată, au fost realizate trei videoclipuri pentru părinți: „Siguranța online a copiilor de 6 - 10 ani”, „Siguranța online a copiilor de 11 - 13 ani” și „Siguranța online a copiilor cu vârsta de peste 14 ani”.

La webinar a putut participa orice părinte interesat de subiect, fără înregistrare prealabilă, accesând linkul de participare. În total, aproximativ 360 de părinți au participat la cele 4 webinarii.

Aceste videoclipuri au ca scop principal să informeze părinții cu privire la modul de abordare a subiectului siguranței online în discuțiile cu copiii lor, despre comportamente sigure în spațiul virtual și următoarele obiective:

1. Oferirea de informații părinților despre cum să dezvolte comportamente online sigure ale copiilor;
2. Promovarea/încurajarea părinților să acceseze serviciul Siguronline.md pentru informare, consiliere și ajutor.

Astfel, 2 videoclipuri pentru părinți cu sfatul specialistului: „Sigur online la 6 - 10 ani”[19] și „Sigur online la 11 13 ani”[20] au fost recomandate pentru a fi folosite de către profesori la întâlnirile cu părinți și în discuțiile tematice despre siguranța online a copiilor.

Filmulețele video conțin un rezumat al informațiilor pe care un părinte trebuie să le cunoască pentru a identifica comportamentul riscant al copilului și pentru a putea discuta cu copiii lor despre siguranța pe Internet. Părinții învață, de asemenea, cum să reacționeze cu atenție și prompt în situațiile cu risc ridicat sau chiar în cazurile de abuz online al copiilor.

Părinții care participă la evenimente online reacționează, de obicei, pozitiv mulțumind prezentatorului pentru informațiile utile și actualitatea subiectului abordat sau comentează confirmând ceea ce a spus prezentatorul. De asemenea, în comentarii, părinții împărtășesc experiențele despre ce abordări sau reguli urmează să stabilească în raport cu copiii lor.

Parteneriat cu autoritățile

La începutul anului 2021, „La Strada”, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, a creat un grup de experți pentru a dezvolta un set de standarde bazate pe Modelul Școlii Sigure Online[21], larg consultat și testat, dezvoltat de „La Strada” în 2020. Ca rezultat a trei ani de activități de advocacy, conștientizare și sprijin de specialitate acordat MEC, Setul de Standarde și Planul de acțiuni pentru pilotarea acestora a fost aprobat de Ministerul Educației și Cercetării prin Ordinul nr. 872 din 12.07.2021[22].

Pilotarea Standardelor se referă la un proces complex de pregătire a comunității școlare pentru a realiza o mai bună protecție a copiilor față de riscurile online prin implementarea de acțiuni pe trei dimensiuni: management, curriculum și proces educațional, capacitatea instituțională.

Inițiative comune

Pe 4 februarie, la invitația companiei Simpals, coordonatoarea activităților educaționale a

[19] <https://www.youtube.com/watch?v=PHtAyv-Ctbs>

[20] https://www.youtube.com/watch?v=3Zc_-3QFu9o

[21] https://mecc.gov.md/sites/default/files/img20201007_13332167.pdf

[22] https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_aprobare_sso.pdf

6 școli din diferite regiuni ale țării au fost selectate pentru pilotarea Standardelor.

„La Strada” a participat la un LIVE pe platforma Mama.md, dedicat profesorilor și altor profesioniști de diferite nivele în domeniul educației copiilor. Subiectul interviului live a fost „Știi ce face copilul tău online?”. Specialista a răspuns la o serie de întrebări referitoare la fenomenul de cyberbullying și a oferit sfaturi, pentru a preveni și a reacționa eficient la situațiile neplăcute în care ajung copiii, navigând online. Aproape 160 de persoane au urmărit interviul în direct.

Pe 23 februarie, coordonatoarea activităților educaționale a fost invitată de către reprezentantul Direcției Generale de Educație să participe la un webinar și să prezinte noile resurse elaborate pentru profesori. Webinarul a avut loc pe platforma Facebook Online Education. Aproape 3 000 de participanți au participat la webinar.

În data de 12 aprilie, la invitația Ministerului Educației și Cercetării, reprezentanți ai „La Strada” au participat la o întâlnire online pe Zoom cu reprezentanți ai Direcției Educație, specialiști responsabili de problemele de siguranță online din departamente, reprezentanți ai centrelor de asistență și protecție din domeniu etc. În cadrul întâlnirii, specialiștii „La Strada” au prezentat date recente despre problemele cu care se confruntă online copiii, precum și o listă cu recomandări pentru reprezentanții școlilor. La întâlnire au participat peste 120 de specialiști.

Pe 21 aprilie, specialistul „La Strada” a fost invitat de către Direcția Educație a raionului Ștefan Vodă, să prezinte câteva îndrumări și recomandări pentru profesorii de informatică din școlile raionale, dar și reprezentanți ai conducerii instituțiilor de învățământ. Obiectivul principal al evenimentului a fost de a oferi sfaturi practice reprezentanților școlilor pentru implementarea ghidurilor metodologice referitoare la siguranța și securitatea online a copiilor, în contextul educațional. Evenimentul a fost organizat online și a adunat aproape 160 de participanți. Toți cei prezenți au fost încurajați să acceseze și să analizeze resursele informative și didactice de pe portalul Siguronline.md.

În perioada aprilie – iulie, în parteneriat cu UNICEF Moldova, MEC și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, Chișinău, au fost elaborate 12 lecții video pe 6 teme referitoare la siguranța online, în limba română și rusă, pentru a fi utilizate, ca material didactic, pentru munca cadrelor didactice cu elevi de diferite vârste. Videoclipurile au fost încărcate pe platforma educațională „Educatie Online”^[23] și portalul Siguronline.md pentru a fi utilizate de cadrele didactice în timpul orelor de studii la distanță, precum și la orele din sala de clasă, cu prezența fizică a copiilor.

Lansarea rubricii Siguranța online pe platforma Educatie Online a avut loc pe 3 noiembrie. Reprezentanții Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, Chișinău în

[23] <http://www.educatieonline.md/Video?class=21>

parteneriat cu Centrul Internațional „La Strada” au organizat un webinar special dedicat prezentării materialelor și utilizării lor practice. Evenimentul a adunat aproape 1 000 de participanți, profesori din toate regiunile țării.

Pe 24 iunie, specialistul „La Strada” a fost invitat să participe la conferința „Implicarea studenților, masteranzilor și doctoranzilor în cercetarea dezvoltată de mediul asociativ: provocări și soluții”, organizată de Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” în parteneriat cu organizația „Ave Copiii”[24]. Specialistul a susținut un discurs pe tema „Siguranța online – Provocările învățării la distanță”. Colaborarea cu Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” a continuat în data de 26 noiembrie, când reprezentantul „La Strada” a fost invitat la Conferința Internațională „Inițiative instituționale privind respectarea, protecția și asigurarea drepturilor copilului”[25]. Au fost prezentate câteva bune practici de lucru cu școlile în vederea protejării copiilor în mediul online.

În data de 2 iulie, reprezentanți ai radio „Vocea Speranței, au invitat un specialist al „La Strada” să participe la o emisiune radio online „Educația pentru viață/Education for life”. Tema de discuție a fost „Siguranța online a copiilor”. Obiectivul interviului a fost de a informa părinții/ascultătorii despre riscurile online pentru copii și câteva sfaturi practice pentru o educație pozitivă privind siguranța online. Interviul a fost urmărit online (platforma Facebook) de aproape 1 000 de persoane în primele două săptămâni.

În data de 29 octombrie, reprezentantul „La Strada” a participat la un interviu online organizat de organizația America House Chișinău. Principalul mesaj al interviului a fost de a informa publicul (format din părinți și profesori) despre riscurile online pentru copii, precum și de a prezenta câteva sfaturi despre cum să îi ajutăm pe copii să rămână în siguranță în activitățile lor online.

[24] <http://profesor.md/seminarul-stiintifico-practic-national-cu-participare-internationala-implicarea-studentilor-masteranzilor-si-doctoranzilor-in-activitati-de-cercetare-dezvoltate-de-mediul-asociativ-provocar/>

[25] https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1293033274477415

**CHILD SEXUAL EXPLOITATION
AND ABUSE ONLINE:
Survivors' Perspectives in Moldova**

Pe 8 noiembrie, reprezentantul La Strada a fost invitat să participe la un talk - show televizat LIVE, pe tema Jocurilor online și siguranței online.

Campania „SID 2021”

„La Strada”, Moldova s-a alăturat celei de-a 18-a ediții anuale Safer Internet Day (SID) pe 9 februarie 2021.

Statisticile platformei Siguronline.md de anul trecut, arată că tot mai mulți adolescenți preferă să fie într-o relație online (tendința este direct legată de situația epidemiologică). Pe de altă parte, am înregistrat o creștere cu 47% a numărului de cazuri raportate de abuz sexual online al copiilor. Considerăm că adolescenții și copiii pot și merită să fie ajutați să dezvolte o cultură a consimțământului, a limitelor personale, fie că vorbim despre o prietenie, o comunicare online cu un coleg sau o relație romantică a doi adolescenți pe rețelele sociale.

Astfel, campania de conștientizare a început prin publicarea unui videoclip animat care spune o poveste de dragoste, conceput pentru a ajuta adolescenții să înțeleagă unde este hotarul dintre propriile dorințe și cele ale altcuiva, pentru a-i ajuta să identifice comportamentele manipulative ale altei persoane[26].

Videoclipul a fost transmis surselor mass-media prin intermediul unui comunicat de presă[27] Hashtag-urile utilizate au fost #SaferInternetDay, #SID2021, #SigurOnline, toate fiind folosite constant până la sfârșitul campaniei. Anterior, în cadrul concursului organizat „Împreună pentru un Internet mai bun”, acesta fiind și sloganul Zilei Siguranței pe Internet, 154 de copii ai claselor gimnaziale din 22 de școli din țară, au încurajat utilizarea în siguranță a Internetului în rândul colegilor lor (3 338 copii din clasele primare și de gimnaziu).

[26] https://www.youtube.com/watch?v=O6lr_XAq0HM

[27] <https://lastrada.md/rom/articole/nu-e-vina-ta-de-ce-abuzul-sexual-online-asupra-copiilor-e-strans-legat-de-cunoaste-248>

Mesajul principal al Campaniei SID 2021 a fost:

NU ESTE VINA TA

(mesaj pentru adolescenți).

La scară mai largă, scopul activităților a fost de a explica legătura directă dintre un abuz sexual online împotriva unui copil și respectarea limitelor personale, cultura consimțământului, dar și informarea copiilor și părinților despre existența serviciului de raportare a abuzurilor online și încurajarea raportării abuzurilor, de la primele semnale dubioase.

Profesorii activi ai comunității au fost încurajați să desfășoare lecții și activități extracurriculare despre siguranța online cu ocazia Zilei Siguranței pe Internet. Profesorii activi provin din toate raioanele țării, atât din mediul urban, cât și din cel rural.

Astfel, peste 120 de profesori din clasele primare și gimnaziale au realizat peste 500 de lecții și activități extracurriculare cu copii de 8 - 16 ani. La activitățile despre siguranța online au participat 1 611 copii din clasele primare și aproape 6 000 de copii din clasele gimnaziale.

Toți copiii claselor gimnaziale au fost informați despre posibilitatea de a cere ajutor și sfaturi pe portalul Siguronline.md.

Comparativ cu perioada similară din 2020, s-a observat o creștere remarcabilă (de aproape două ori) a activităților desfășurate și a copiilor informați în 2021 (3 530 copii informați în 2020; 7 611 copii informați în 2021).

DATE STATISTICE CHEIE

2353

cereri de consiliere online; din numărul total de cereri aproximativ 2,5% provin de la părinți sau tutori. Majoritatea adresărilor sunt din categoria de prevenire.

64%

dintre cadrele didactice pregătite în 2020 și ianuarie 2021 (61 de profesori de clase gimnaziale și 57 de profesori de clase primare) **au desfășurat activități offline cu elevii lor;**

500

de lecții și activități extracurriculare cu copii de 8 - 16 ani. La activitățile despre siguranța online au participat 1 611 copii din clasele primare și aproape 6 000 copii din clasele gimnaziale. Toți copiii claselor gimnaziale au fost informați despre posibilitatea de a cere ajutor și sfaturi pe portalul Siguronline.md;

47%

creștere a cazurilor raportate de abuz sexual online asupra copiilor;

La fel, relevant privind siguranța online este și faptul că au fost create **3 videoclipuri pentru părinți**: „Siguranța online a copiilor de 6 - 10 ani”, „Siguranța online a copiilor de 11 - 13 ani” și „Siguranța online a copiilor cu vârsta peste 14 ani”.

Aceste videoclipuri au ca scop principal să informeze părinții despre modul de abordare a subiectului siguranței online în discuțiile cu copiii lor despre comportamente sigure în spațiul virtual. Spotul video[28] pentru părinți a fost **difuzat în 80 de troleibuze**, care au circulat în Chișinău **timp de o lună** (între 13 februarie și 13 martie);

Lecții învățate și concluzii

Lecții strategice învățate:

- Perioada de tranziție de la Planul strategic anterior la cel nou a clarificat prioritățile ulterioare ale următorilor ani;
- Colaborarea cu alte instituții și organizații a contribuit la consolidarea mesajului transmis în scop de advocacy, determinând ratificarea de către Republica Moldova a Convenției de la Istanbul;
- Ciclul de politici a determinat necesitatea expertizei „La Strada” pentru a avansa răspunsul național împotriva TFU și în asigurarea unui răspuns pentru o mai bună protecție a copiilor împotriva exploatarei sexuale online a copiilor.

În continuare, „La Strada”:

- Va menține o relație de parteneriat cu Coaliția Națională „Viața fără violență” și cu Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF) pledând pentru legi mai bune și pentru a monitoriza răspunsul statului și implementarea angajamentelor, atât la nivel național, cât și local.
- Va continua să stabilească și să mențină parteneriate cu platforme/organizații internaționale pentru a avansa răspunsul național și a fi la curent cu cele mai bune practici în domeniu (ECPAT, INHOPE, etc.).
- Se va concentra pe creșterea capacităților organizațiilor locale prin împărtășirea practicilor și experiențelor în cadrul Coaliției Naționale „Viața fără violență” și nu doar;
- Va spori eforturile depuse pentru a capacita sistemul de justiție, astfel ca acesta să răspundă în mod adecvat la abuzul sexual online asupra copiilor prin integrarea problemei în ciclul educațional formal și pledând pentru legi mai bune;
- Va crește eforturile de integrare a siguranței online a copiilor în politicile educaționale și de protecție a copilului în școli;

[28] <https://www.youtube.com/watch?v=sVPhtFpVynE>

- Va contribui la dezvoltarea politicilor naționale în domeniul protecției copilului împotriva abuzului și exploatării sexuale, în special online;
- Își va consolida vocea la nivel internațional, prin împărtășirea pe platformele internaționale a provocărilor cheie, constatărilor și lecțiilor învățate la nivel local;
- Va continua parteneriatul strategic cu părțile interesate pe plan național etc.

Acronime

TFU - Trafic de ființe umane

VD - Violența domestică

VS - Violența sexuală

MEC - Ministerul Educației și Cercetării

OIM - Organizația Internațională pentru Migrație

OSC - Organizații ale Societății Civile

SID - Safer Internet Day

Raportul TiP - Raportul „Trafficking in Persons”

APSCF - Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei